

WYMAGANIA EDUKACYJNE

dla klas I-VIII szkoły podstawowej

Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Lubczynie

rok szkolny 2026/2027 | stan prawny: 7 sierpnia 2026 r.

Najważniejsza zasada przejściowa

W roku szkolnym 2026/2027 nowa podstawa programowa obowiązuje w klasach I i IV, natomiast klasy II-III oraz V-VIII realizują podstawę dotychczasową. Wyjątkiem są nowe przedmioty edukacja zdrowotna i edukacja zdrowotna - zdrowie seksualne w klasach V-VIII. W klasie VIII w 2026/2027 pozostaje edukacja dla bezpieczeństwa; kształcenie obronne zaczyna obowiązywać od 2027/2028. Dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym nowa podstawa obowiązuje od 2026/2027 we wszystkich klasach.

1. Zasady wspólne

Podstawa prawna: rozporządzenie Ministra Edukacji z 11 marca 2026 r. (Dz.U. 2026 poz. 378), zmienione rozporządzeniem z 8 lipca 2026 r. (Dz.U. 2026 poz. 958), oraz rozporządzenie Ministra Edukacji z 22 lipca 2026 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. 2026 poz. 1028). W klasach objętych okresem przejściowym stosuje się dotychczasową podstawę z 2017 r. z późniejszymi zmianami.

Dokument określa obserwowalne osiągnięcia ucznia w poszczególnych klasach i przedmiotach. Szczegółowe treści, lektury, doświadczenia edukacyjne, kolejność realizacji i dobór metod wynikają z podstawy programowej, programu nauczania i planu pracy nauczyciela. Gdy podstawa podaje wymagania łącznie dla klas IV-VI albo VII-VIII, podział na pojedyncze klasy stanowi szkolną propozycję organizacyjną i może być modyfikowany bez pomijania wymaganych efektów.

Wymagania realizuje się w zgodzie z wartościami wskazanymi w Statucie Szkoły: uczciwością, odpowiedzialnością, szacunkiem, bezpieczeństwem, kulturą i życzliwością. Na wszystkich zajęciach rozwija się również kompetencje fundamentalne i przekrojowe, współpracę, samodzielność, sprawczość oraz odpowiedzialne korzystanie z technologii.

Powiązanie z zasadami oceniania w Statucie Szkoły

Zasada	Zastosowanie w dokumencie	Obowiązek nauczyciela
Jawność	Wymagania i kryteria oceniania oraz oceny są jawne dla ucznia i rodziców.	Do 15 września podać wymagania uczniom, rodzicom i dyrektorowi (§ 41). O sposobach sprawdzania osiągnięć oraz warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej informować uczniów i rodziców do końca września, zgodnie z § 44.
Rytmiczność i różnorodność	Osiągnięcia są sprawdzane systematycznie, różnymi metodami właściwymi dla przedmiotu.	Planować zadania o zróżnicowanym poziomie trudności, dające możliwość uzyskania każdej oceny; stosować różne formy sprawdzania osiągnięć, właściwe dla przedmiotu (§ 42, § 54).
Informacja zwrotna	Ocena wskazuje poziom spełnienia wymagań, mocne strony, elementy do poprawy i dalszy kierunek pracy.	Uzasadniać oceny ustne i pisemne w sposób motywujący, odnosząc się do efektów kształcenia.
Klasyfikacja	Ocena roczna uwzględnia poziom i postępy w opanowaniu wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań; nie jest średnią ocen bieżących (§ 40-42).	Uwzględniać jakość rozumienia, samodzielność, zastosowanie wiedzy, postęp oraz specyfikę przedmiotu.
Poprawa	Uczeń ma prawo poprawić każdy sprawdzian napisany na ocenę niesatysfakcjonującą (§ 56).	Ustalić z uczniem termin i formę poprawy sprawdzianu ocenionego jako niesatysfakcjonujący.
Dostosowanie	Warunki prezentowania wiedzy i umiejętności, wymagania na poszczególne oceny oraz sposób i forma ich sprawdzania są dostosowywane do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych ucznia.	Stosować odpowiednio: orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego i IPET; orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania; opinię poradni; rozpoznanie nauczycieli i specjalistów u ucznia objętego pomocą psychologiczno-pedagogiczną; opinię lekarza o ograniczonych możliwościach wykonywania określonych ćwiczeń na wychowaniu fizycznym (§ 41).

Ocenianie w klasach I-III

Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z edukacji wczesnoszkolnej są opisowe. Informacja zwrotna wskazuje: co uczeń zrobił dobrze, co wymaga poprawy, jak to poprawić i w jakim kierunku pracować dalej. Zgodnie ze Statutem Szkoły bieżące ocenianie może mieć formę ustną, pisemną lub cyfrową; w przypadku języka angielskiego, religii i dodatkowych zajęć edukacyjnych stosuje się stopnie według skali obowiązującej w klasach IV-VIII.

Poziom	Opis osiągnięć	Typowa informacja zwrotna
Wymaga intensywnego wsparcia	Umiejętność jest jeszcze niestabilna; uczeń wykonuje zadanie głównie z bezpośrednią pomocą.	Wskazać jeden kolejny krok, zapewnić model, materiał konkretny i częste ćwiczenie.
Podstawowy	Uczeń wykonuje proste zadania w znanej sytuacji, czasem potrzebuje podpowiedzi.	Docenić postęp, utrvalać i stopniowo ograniczać pomoc.
Oczekiwany	Uczeń samodzielnie i poprawnie stosuje większość wymagań właściwych dla klasy i etapu.	Wskazać mocne strony, sposób doskonalenia i zadania rozwijające.
Rozszerzony	Uczeń przenosi umiejętności do nowych sytuacji, uzasadnia, tworzy własne strategie lub rozwiązania.	Zapewnić wyzwania, wybór, projekt lub zadania problemowe.

Oceny klasyfikacyjne w klasach IV-VIII

Ocena i próg w pracy punktowanej	Poziom spełnienia wymagań	Samodzielność i zastosowanie
6 96-100%	Spełnia co najmniej dwa warunki wskazane w statucie: pełne opanowanie programu, biegle i twórcze rozwiązywanie problemów lub sukcesy w aktywności pozaszkolnej.	Samodzielnie rozwiązuje zadania złożone i nietypowe, uzasadnia, proponuje rozwiązania i przenosi wiedzę do nowych sytuacji.
5 86-95%	Bardzo dobrze opanował program; występują co najwyżej nieliczne, nieistotne braki.	Sprawnie i samodzielnie stosuje wiedzę w sytuacjach typowych i nowych, używa poprawnej terminologii.
4 71-85%	Opanował wiadomości i umiejętności powyżej poziomu podstawowego; popełnia nieliczne błędy.	Samodzielnie wykonuje zadania typowe, a w nietypowych korzysta z niewielkiej pomocy.
3 51-70%	Opanował podstawowe treści i rozumie najważniejsze związki między nimi.	Rozwiązuje typowe zadania o średnim stopniu trudności, czasem korzysta ze wskazówek.
2 33-50%	Opanował minimum konieczne do kontynuowania nauki, lecz wiadomości są fragmentaryczne i słabo powiązane.	Wykonuje zadania elementarne, często według modelu, z wyraźnym wsparciem i pomocą dydaktyczną.
1 poniżej 33%	Nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności, a braki utrudniają dalsze uczenie się.	Nie wykonuje zadań elementarnych mimo dostosowania, pomocy i możliwości uzupełnienia braków.

Progi procentowe stosuje się do prac klasowych, sprawdzianów i kartkówek punktowanych. Ocena śródroczna i roczna nie jest średnią arytmetyczną. W klasach IV-VIII do oceny śródrocznej dołącza się informację opisową o postępach, trudnościach i wskazówkach do pracy w drugim półroczu.

Sposoby sprawdzania osiągnięć

Forma	Przykłady	Zasada stosowania
Pisemna	Praca klasowa, sprawdzian, kartkówka, dyktando, dłuższa wypowiedź.	Zakres i termin zgodnie ze statutem; zadania sprawdzają wiedzę, rozumienie i zastosowanie.
Ustna	Odpowiedź, rozmowa, prezentacja, dyskusja, czytanie lub interpretacja.	Oceniać treść, rozumowanie, terminologię i komunikatywność, z uwzględnieniem dostosowań.

Forma	Przykłady	Zasada stosowania
Praktyczna i badawcza	Doświadczenie, pomiar, ćwiczenie ruchowe, wykonanie wytworu, program, mapa lub model.	Oceniać planowanie, bezpieczeństwo, wykonanie, wnioski i samodzielność, nie tylko efekt końcowy.
Projektowa i zespołowa	Projekt, referat, pokaz, wydarzenie, praca terenowa lub działanie społeczne.	Oddzielać ocenę efektu od indywidualnego wkładu, współpracy i odpowiedzialności za zadanie.
Inna właściwa dla przedmiotu	Lektura, repertuar, aktywność sportowa, portfolio, konkurs lub zadanie domowe dopuszczone przepisami.	Stosować kryteria przekazane uczniom; sukces konkursowy może być dodatkowym dowodem osiągnięć, nie jedyną podstawą oceny.

Dostosowania dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z orzeczeniem

Obszar	Dostosowanie warunków pracy	Sposób oceniania
Podstawa dostosowania	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub indywidualnego nauczania, opinia poradni, rozpoznanie nauczycieli i specjalistów albo opinia lekarza dotycząca wychowania fizycznego. W przypadku kształcenia specjalnego zakres wsparcia wynika z orzeczenia, WOPFU i IPET.	Dokumentować zastosowane rozwiązania, oceniać ich skuteczność i modyfikować je w zespole. Stosować tylko te dostosowania, które odpowiadają rzeczywistym barierom i potrzebom danego ucznia.
Zasada indywidualizacji	Sama nazwa niepełnosprawności nie przesądza o jednakowym sposobie pracy. Dobór metod uwzględnia komunikację, tempo, funkcje poznawcze, motorykę, przetwarzanie sensoryczne, stan zdrowia, mocne strony i samodzielność ucznia.	Oceniać osiągnięcia po zapewnieniu ustalonych warunków. Nie obniżać oceny za cechę wynikającą z niepełnosprawności, jeżeli nie jest ona przedmiotem sprawdzania; ewentualna zmiana poziomu wymagań musi wynikać z dokumentacji ucznia.
Polecenia i tempo	Dzielić zadania na krótkie etapy, stosować prosty i jednoznaczny język, przykład, plan działania, dodatkowy czas, przerwy oraz częste sprawdzanie rozumienia polecenia.	Dopuszczać dłuższy czas, mniejszą partię materiału jednorazowo i odpowiedź po dodatkowym czasie na przetworzenie informacji. Oceniać efekt uzyskany po zapewnieniu ustalonych warunków.
Forma odpowiedzi	Umożliwiać odpowiedź ustną, pisemną, praktyczną, za pomocą nagrania, schematu, modelu, gestu, AAC, PJM albo technologii wspomagającej; ograniczać zbędne przepisywanie.	Ta sama wiedza lub umiejętność może być zaprezentowana innym kanałem. Oddzielać ocenę treści od formy wypowiedzi, gdy trudność w formie wynika z niepełnosprawności.
Materiały i przestrzeń	Stosować dużą czcionkę, kontrast, audio, grafiki, materiały dotykowe, manipulatory, napisy, technologię wspomagającą, dostępne stanowisko oraz miejsce ograniczające bodźce lub umożliwiające wyciszenie.	Nie obniżać oceny za korzystanie z racjonalnych usprawnień, sprzętu, pomocy osoby wspierającej lub technologii. Sprawdzać ten sam cel edukacyjny w dostępnej formie.
Uczenie się i pamięć	Zapewniać powtórzenia, stałe schematy, konkret i praktykę, mapy pojęć, słowniki, wzory, checklisty, notatki wspierające oraz wcześniejsze zapowiadanie zmian i sprawdzianów.	Stosować częstą informację zwrotną, możliwość poprawy i ponownego zaprezentowania umiejętności. Oceniać także postęp, dobór strategii i coraz większą samodzielność.
Ruch, laboratorium i zdrowie	Dostosować ćwiczenia, sprzęt, obciążenie, czas, rolę w zespole, stanowisko i procedury bezpieczeństwa; w razie potrzeby zapewnić zadanie alternatywne równoważne celem.	Oceniać postęp, technikę, wiedzę, wysiłek, systematyczność i bezpieczeństwo, a nie porównanie z normą grupy. Respektować ograniczenia wskazane w dokumentacji medycznej i IPET.
Spektrum autyzmu (orzeczenie: autyzm, w tym zespół Aspergera)	Zapewniać przewidywalną strukturę, plan wizualny, jasne i dosłowne polecenia, uprzedzanie o zmianach, ograniczenie nadmiaru bodźców, możliwość krótkiej przerwy lub wyciszenia oraz jednoznaczny podział ról w pracy grupowej. Nie wymuszać kontaktu wzrokowego.	Dawać czas na przetworzenie informacji i dopuszczać formę pisemną, wizualną lub indywidualną zamiast wystąpienia publicznego. Nie uzależniać oceny wiedzy od spontaniczności społecznej, kontaktu wzrokowego, tolerancji bodźców ani elastyczności zachowania, jeżeli nie są celem zadania.

Obszar	Dostosowanie warunków pracy	Sposób oceniania
Afazja (orzeczenie: niepełnosprawność ruchowa, w tym afazja)	Formułować krótkie polecenia, przekazywać je pojedynczo i wspierać obrazem, zapisem, gestem lub modelem. Zapewniać wydłużony czas na rozumienie i odpowiedź, możliwość użycia AAC, wyboru, wskazywania, klawiatury lub nagrania oraz ograniczenie długiego przepisywania.	Nie utożsamiać wolnej, skróconej lub niegramatycznej wypowiedzi z brakiem wiedzy. Oceniać przede wszystkim treść i rozumienie; poprawność językową, artykulacyjną, ortograficzną lub gramatyczną oceniać tylko wtedy, gdy stanowi cel zadania i w zakresie ustalonym w IPET.
Uczeń niesłyszący lub słabosłyszący	Zapewniać dobrą widoczność twarzy mówiącego, właściwe miejsce w sali, ograniczenie hałasu, polecenia pisemne, napisy, materiały wizualne oraz - zgodnie z potrzebami - PJM, system wspomagający słyszenie lub wsparcie specjalisty. Sprawdzać, czy komunikat został zrozumiany.	Dopuszczać odpowiedź pisemną, migową lub z wykorzystaniem technologii oraz dodatkowy czas. Oceniać treść, a nie jakość słyszenia, artykulację czy intonację; zadania oparte na słuchaniu dostosować do możliwości i zapisów IPET.
Uczeń niewidomy lub słabowidzący	Zapewniać materiały w dostępnej postaci: powiększonej, kontrastowej, brajlowskiej, dźwiękowej lub cyfrowej; werbalizować zapis na tablicy i elementy graficzne, stosować modele dotykowe, technologię asystującą oraz stałą organizację przestrzeni.	Zastępować zadania wyłącznie wzrokowe równoważną formą dostępną. Oceniać rozumienie, tok działania i poprawność merytoryczną, a nie tempo czy estetykę zapisu zależne od wzroku; nie obniżać oceny za używanie pomocy optycznych, Braille'a lub czytnika.
Niepełnosprawność ruchowa	Zapewniać dostępne stanowisko, właściwe ułożenie ciała, więcej czasu, możliwość pisania na klawiaturze, dyktowania, użycia urządzeń sterujących lub pomocy w zapisie. Ograniczać przepisywanie i dostosowywać czynności manualne, terenowe, laboratoryjne oraz ruchowe z zachowaniem bezpieczeństwa.	Oddzielać ocenę wiedzy i rozumowania od tempa pracy, grafomotoryki, precyzji ruchu lub estetyki wykonania, jeżeli nie są celem zadania. Dopuszczać równoważne zadanie praktyczne lub wykonanie z użyciem sprzętu wspomagającego.
Niepełnosprawności sprzężone	Łączyć dostosowania wynikające z każdej współwystępującej niepełnosprawności, zachowując jeden spójny system komunikacji, przewidywalną organizację, odpowiedni poziom pomocy, przerwy sensoryczne lub zdrowotne oraz dostępność przestrzeni i materiałów.	Stosować indywidualne kryteria zapisane w IPET. Dokumentować nie tylko rezultat, lecz także sposób komunikacji, poziom potrzebnej pomocy, aktywny udział, samodzielność i przenoszenie umiejętności do nowych sytuacji.
Niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim	Realizować podstawę właściwą dla klasy, dobierając treści najistotniejsze i funkcjonalne, konkret, modelowanie, krótkie instrukcje, ograniczenie nadmiaru abstrakcji, wielokrotne ćwiczenie i wsparcie wizualne - zgodnie z IPET.	Stosować kryteria dostosowane do możliwości ucznia i zapisów IPET. Oceniać rozumienie, zastosowanie w praktyce, postęp i samodzielność, a nie wyłącznie zakres pamięciowego odtwarzania lub tempo pracy.
Niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym	Stosować odrębną, zintegrowaną podstawę programową, funkcjonalne cele roczne i indywidualny poziom wsparcia określony na podstawie WOPFU i IPET.	Nie stosować standardowych tabel przedmiotowych. Ocena opisuje funkcjonalny postęp, komunikację, uczestnictwo, bezpieczeństwo, samodzielność oraz rodzaj i zakres potrzebnej pomocy.
Uczeń z doświadczeniem migracyjnym	Stosować prostszy język poleceń, słownik, materiały wizualne, dodatkowy czas, wsparcie językowe i możliwość odpowiedzi w formie adekwatnej do poziomu znajomości języka polskiego.	Doceniać postęp, wysiłek i wiedzę przedmiotową; błędy językowe oceniać tylko w zakresie właściwym dla celu zadania.
Uczeń zdolny	Stosować zadania otwarte i badawcze, większą złożoność, wybór tematu, mentoring, projekt lub konkurs, bez mnożenia rutynowych ćwiczeń.	Doceniać głębię, oryginalność, argumentację, transfer wiedzy i jakość samodzielnej pracy; umożliwiać wykazanie osiągnięć wykraczających poza poziom oczekiwany.

Poniższy katalog ma charakter praktyczny i przykładowy. Nie stosuje się automatycznie wszystkich rozwiązań przypisanych do danej diagnozy; ich dobór wynika z zaleceń orzeczenia, WOPFU, IPET, obserwacji funkcjonowania ucznia i oceny skuteczności udzielanego wsparcia.

Dostosowanie obejmuje warunki prezentowania wiedzy i umiejętności, poziom koniecznych osiągnięć oraz sposób i formę ich sprawdzania. Uczeń z autyzmem, afazją, niepełnosprawnością wzroku, słuchu lub ruchu co do zasady realizuje podstawę programową właściwą dla klasy, natomiast drogę uczenia się i prezentowania osiągnięć dostosowuje się indywidualnie. Przy ustalaniu ocen z wychowania fizycznego, zajęć technicznych, plastyki i muzyki szczególnie uwzględnia się wysiłek ucznia; w wychowaniu fizycznym także systematyczność udziału i aktywność na rzecz kultury fizycznej.

2. Klasy I-III - edukacja wczesnoszkolna

Edukacja ma charakter zintegrowany. Poniższe obszary realizuje się łącznie, w działaniu, rozmowie, badaniu, zabawie i projektach. W klasie I obowiązuje nowa podstawa, a w klasach II-III w roku 2026/2027 - podstawa dotychczasowa.

Edukacja polonistyczna

Klasa	Wymagania edukacyjne
I	Wiedza i umiejętności: Słucha i wypowiada się zrozumiale; czyta proste wyrazy i zdania; pisze litery, wyrazy i krótkie zdania; porządkuje zdarzenia i opowiada na podstawie obrazu lub doświadczenia. Zastosowanie i samodzielność: Aktywnie słucha, zadaje pytania, rozpoznaje związki między głoską i literą, korzysta z książek oraz poprawia zapis według wskazówki.
II	Wiedza i umiejętności: Czyta krótkie teksty ze zrozumieniem i wyszukuje informacje; tworzy kilkuzdaniową wypowiedź, opis, opowiadanie lub notatkę; stosuje poznane zasady językowe, ortograficzne i interpunkcyjne. Zastosowanie i samodzielność: Korzysta z prostych źródeł i słowników, porządkuje informacje, redaguje tekst po informacji zwrotnej i czytelnie zapisuje swoje wypowiedzi.
III	Wiedza i umiejętności: Samodzielnie czyta i interpretuje teksty odpowiednie do wieku; streszcza i uzasadnia prostą opinię; tworzy spójne wypowiedzi ustne i pisemne oraz dba o ich poprawność. Zastosowanie i samodzielność: Dobiera informacje z tekstu do celu, przedstawia własne zdanie z uzasadnieniem, samodzielnie sprawdza i poprawia wypowiedź.

Język obcy nowożytny

Klasa	Wymagania edukacyjne
I	Wiedza i umiejętności: Rozumie proste polecenia, rozpoznaje i nazywa osoby, przedmioty i czynności z najbliższego otoczenia oraz używa podstawowych zwrotów. Zastosowanie i samodzielność: Reaguje słowem, gestem lub ruchem, powtarza rymowanki i piosenki, odgrywa proste scenki i rozpoznaje brzmienie języka.
II	Wiedza i umiejętności: Rozumie krótkie wypowiedzi, uczestniczy w prostym dialogu oraz czyta i zapisuje proste wyrazy i zdania. Zastosowanie i samodzielność: Odgrywa krótkie dialogi, korzysta z obrazów i gestów, rozpoznaje podstawowe elementy kultury oraz podejmuje próby samodzielnego komunikowania się.
III	Wiedza i umiejętności: Rozumie i tworzy krótkie komunikaty ustne i pisemne, reaguje w typowych sytuacjach, stosuje proste strategie uczenia się i osiąga poziom A1. Zastosowanie i samodzielność: Korzysta ze słownika obrazkowego i prostych strategii, pyta o znaczenie, poprawia wypowiedź i dokonuje prostej samooceny postępów.

W bieżącym ocenianiu języka angielskiego w klasach I-III stosuje się stopnie zgodnie ze Statutem Szkoły; ocena klasyfikacyjna etapu pozostaje opisana zgodnie z obowiązującymi przepisami i dokumentacją szkolną.

Edukacja matematyczna

Klasa	Wymagania edukacyjne
I	Wiedza i umiejętności: Rozpoznaje, porównuje i zapisuje liczby; dodaje i odejmuje w prostych sytuacjach; rozwiązuje proste zadania; rozpoznaje figury, mierzy oraz posługuje się czasem i pieniędzmi. Zastosowanie i samodzielność: Działa na konkretach i rysunkach, nazywa sposób rozwiązania, szacuje prosty wynik i sprawdza go w praktycznej sytuacji.
II	Wiedza i umiejętności: Sprawnie wykonuje podstawowe obliczenia, rozumie mnożenie i dzielenie, stosuje miary, czas i pieniądze oraz interpretuje proste tabele i diagramy. Zastosowanie i samodzielność: Dobiera działanie do sytuacji, szacuje i porównuje wyniki, tworzy proste zadanie oraz wyjaśnia kolejne kroki rozwiązania.

Klasa	Wymagania edukacyjne
III	Wiedza i umiejętności: Dobiera strategię do zadań jedno- i prostych wieloetapowych; stosuje cztery działania, pojęcia geometryczne i miary; przedstawia dane i uzasadnia tok rozumowania. Zastosowanie i samodzielność: Porównuje różne strategie, ocenia sensowność wyniku, wykorzystuje tabele, diagramy i narzędzia pomiarowe w zadaniach praktycznych.

Edukacja przyrodnicza

Klasa	Wymagania edukacyjne
I	Wiedza i umiejętności: Obserwuje pogodę, rośliny, zwierzęta i materiały w otoczeniu; zna podstawy higieny, bezpieczeństwa i troski o przyrodę. Zastosowanie i samodzielność: Dokumentuje obserwację rysunkiem lub krótkim opisem, zadaje pytania i bezpiecznie korzysta z prostych przyborów badawczych.
II	Wiedza i umiejętności: Opisuje zmiany i zależności w przyrodzie; prowadzi proste obserwacje i eksperymenty; rozpoznaje potrzeby organizmów oraz wpływ człowieka na środowisko. Zastosowanie i samodzielność: Formułuje przypuszczenie, porównuje wyniki obserwacji, wyciąga prosty wniosek i wskazuje zachowania służące zdrowiu oraz środowisku.
III	Wiedza i umiejętności: Wyjaśnia proste procesy i zależności w organizmach, ekosystemach i środowisku; dokumentuje badania oraz podejmuje odpowiedzialne działania klimatyczno-środowiskowe. Zastosowanie i samodzielność: Planuje prostą obserwację lub doświadczenie, opiera wniosek na dowodach i łączy wiedzę przyrodniczą z codziennymi wyborami.

Edukacja społeczna

Klasa	Wymagania edukacyjne
I	Wiedza i umiejętności: Nazywa emocje i potrzeby, respektuje zasady, współpracuje, zna symbole Polski oraz stosuje zasady bezpiecznego zachowania. Zastosowanie i samodzielność: Prosi o pomoc, reaguje na krzywdę, przyjmuje prostą rolę w zespole i rozpoznaje podstawowe instytucje w najbliższym otoczeniu.
II	Wiedza i umiejętności: Rozwiązuje proste konflikty, pełni role w grupie, zna instytucje i zawody w otoczeniu oraz rozumie podstawy praw, obowiązków i gospodarowania pieniędzmi. Zastosowanie i samodzielność: Uzgadnia zasady współpracy, podejmuje decyzje w grupie, rozumie znaczenie pracy, pieniędzy i oszczędzania oraz przewiduje skutki zachowania.
III	Wiedza i umiejętności: Uzasadnia wybory wartościami, uczestniczy w działaniach klasy i środowiska lokalnego, rozumie przynależność lokalną, narodową i europejską oraz szanuje różnorodność. Zastosowanie i samodzielność: Rozpoznaje prawa i obowiązki, weryfikuje proste informacje, realizuje zadanie na rzecz klasy lub środowiska i dokonuje samooceny.

Edukacja plastyczna

Klasa	Wymagania edukacyjne
I	Wiedza i umiejętności: Tworzy w różnych technikach, eksperymentuje z linią, barwą i kształtem oraz opowiada o swojej pracy. Zastosowanie i samodzielność: Bezpiecznie korzysta z materiałów, podejmuje własne decyzje twórcze, nazywa użyte środki i szanuje prace innych osób.
II	Wiedza i umiejętności: Świadomie dobiera środki i materiały, podejmuje prostą interpretację dzieła oraz współtworzy pracę grupową. Zastosowanie i samodzielność: Planuje kompozycję, wypróbowuje rozwiązania, prezentuje pracę i wykorzystuje informację zwrotną do jej ulepszenia.
III	Wiedza i umiejętności: Realizuje własny pomysł lub projekt, łączy techniki, uzasadnia wybory twórcze i uczestniczy w kulturze. Zastosowanie i samodzielność: Dokumentuje etapy projektu, rozpoznaje wybrane dziedziny sztuki, ocenia efekt w odniesieniu do zamierzenia i współpracuje przy ekspozycji.

Edukacja muzyczna

Klasa	Wymagania edukacyjne
I	Wiedza i umiejętności: Śpiewa, rytmizuje, porusza się do muzyki i rozpoznaje podstawowe cechy dźwięku. Zastosowanie i samodzielność: Utrzymuje puls, reaguje na tempo i dynamikę, słucha w skupieniu oraz przestrzega zasad wspólnego muzykowania.
II	Wiedza i umiejętności: Wykonuje i tworzy proste rytmy i melodie, gra na instrumentach oraz rozpoznaje instrumenty i nastroj muzyki. Zastosowanie i samodzielność: Odczytuje prosty zapis rytmiczny, dostosowuje wykonanie do zespołu, podejmuje improwizację i mówi o odbieranej muzyce.
III	Wiedza i umiejętności: Śpiewa i gra indywidualnie oraz w zespole, improwizuje, stosuje podstawowy zapis i świadomie słucha różnych rodzajów muzyki. Zastosowanie i samodzielność: Rozpoznaje wybrane formy i instrumenty, planuje krótką prezentację muzyczną, ocenia własny wkład i kulturalnie uczestniczy w wydarzeniu.

Edukacja techniczna

Klasa	Wymagania edukacyjne
I	Wiedza i umiejętności: Bezpiecznie używa prostych narzędzi, planuje i wykonuje prosty wytwór oraz porządkuje stanowisko pracy. Zastosowanie i samodzielność: Korzysta z instrukcji obrazkowej, rozpoznaje właściwości materiałów, segreguje odpady i przestrzega zasad bezpieczeństwa.
II	Wiedza i umiejętności: Dobiera materiały i sposoby łączenia, korzysta z instrukcji, ulepsza konstrukcję oraz stosuje zasady ruchu drogowego. Zastosowanie i samodzielność: Wykonuje szkic, dokonuje prostych pomiarów, dobiera narzędzia i sprawdza, czy konstrukcja jest trwała i funkcjonalna.
III	Wiedza i umiejętności: Projektuje, planuje etapy i wykonuje trwały wytwór; ocenia efekt, podejmuje proste naprawy lub konserwację oraz działa oszczędnie i bezpiecznie. Zastosowanie i samodzielność: Dokumentuje etapy pracy, gospodaruje materiałami, ocenia koszt i wpływ rozwiązania na środowisko oraz proponuje ulepszenie.

Edukacja informatyczna

Klasa	Wymagania edukacyjne
I	Wiedza i umiejętności: Rozpoznaje urządzenia, wykonuje proste instrukcje i sekwencje, tworzy prostą pracę cyfrową oraz zna zasady bezpieczeństwa. Zastosowanie i samodzielność: Posługuje się podstawowymi urządzeniami wejścia i wyjścia, rozpoznaje dane prywatne, prosi dorosłego o pomoc i zachowuje higienę cyfrową.
II	Wiedza i umiejętności: Układa algorytm, programuje proste rozwiązanie blokowe, tworzy tekst lub rysunek oraz zapisuje i odszukuje plik. Zastosowanie i samodzielność: Testuje i poprawia prostą sekwencję poleceń, porządkuje pliki, współpracuje przy zadaniu i respektuje autorstwo cudzej pracy.
III	Wiedza i umiejętności: Rozwiązuje prosty problem z użyciem programu, tworzy i prezentuje treści, wyszukuje informacje z pomocą oraz chroni dane i dba o higienę cyfrową. Zastosowanie i samodzielność: Porównuje proste źródła, testuje działanie programu, prezentuje efekt, wyjaśnia zastosowaną instrukcję i reaguje na zagrożenie w sieci.

Wychowanie fizyczne

Klasa	Wymagania edukacyjne
I	Wiedza i umiejętności: Wykonuje podstawowe czynności ruchowe, uczestniczy w zabawach oraz dba o bezpieczeństwo i higienę. Zastosowanie i samodzielność: Przyjmuje prawidłową pozycję, rozwija koordynację i równowagę, reaguje na sygnały organizacyjne oraz zgłasza zmęczenie lub dyskomfort.

Klasa	Wymagania edukacyjne
II	Wiedza i umiejętności: Łączy umiejętności ruchowe w grach i torach, współpracuje oraz rozpoznaje wysiłek i potrzebę odpoczynku. Zastosowanie i samodzielność: Dobiera bezpieczne tempo, wykonuje ćwiczenia w parze i zespole, przestrzega reguł oraz porównuje własny postęp z wcześniejszym wynikiem.
III	Wiedza i umiejętności: Dobiera aktywność do możliwości, wykonuje ćwiczenia z kontrolą, stosuje fair play i ocenia własny postęp bez porównywania wyników z innymi. Zastosowanie i samodzielność: Wykonuje prostą rozgrzewkę, kontroluje technikę, planuje codzienną aktywność, wspiera innych i odpowiedzialnie korzysta ze sprzętu.

3. Klasy IV-VIII - przedmioty obowiązkowe

Zestawienie odpowiada organizacji roku szkolnego 2026/2027: klasa IV realizuje nową podstawę, klasy V-VIII pozostają w okresie przejściowym, a edukacja zdrowotna jest realizowana według nowej podstawy także w klasach V-VIII.

Język polski

Klasa	Wymagania edukacyjne
IV	Wiedza i umiejętności: Czyta i omawia utwory literackie oraz teksty użytkowe; rozpoznaje podstawowe elementy świata przedstawionego i środki wyrazu; tworzy opowiadanie, opis, list, zaproszenie i ogłoszenie; stosuje podstawowe zasady poprawności. Zastosowanie i samodzielność: Odwołuje się do tekstu, czyta wskazane lektury, korzysta ze słowników i innych źródeł, prezentuje wnioski oraz redaguje wypowiedź po informacji zwrotnej.
V	Wiedza i umiejętności: Interpretuje sens i wartości tekstu, odróżnia znaczenie dosłowne i przenośne; tworzy spójne wypowiedzi, streszcza i uzasadnia opinię; rozwija świadomość językową i ortograficzną. Zastosowanie i samodzielność: Odwołuje się do tekstu, czyta wskazane lektury, korzysta ze słowników i innych źródeł, prezentuje wnioski oraz redaguje wypowiedź po informacji zwrotnej.
VI	Wiedza i umiejętności: Porównuje teksty i przekazy, rozpoznaje fakt, opinię i perswazję; argumentuje, prezentuje i redaguje różne formy wypowiedzi; korzysta krytycznie z mediów. Zastosowanie i samodzielność: Odwołuje się do tekstu, czyta wskazane lektury, korzysta ze słowników i innych źródeł, prezentuje wnioski oraz redaguje wypowiedź po informacji zwrotnej.
VII	Wiedza i umiejętności: Interpretuje utwory z uwzględnieniem kontekstów; rozpoznaje gatunki i środki artystyczne; tworzy rozprawkę lub inną wypowiedź argumentacyjną, charakterystykę, recenzję i przemówienie; uczestniczy w dyskusji. Zastosowanie i samodzielność: Porównuje teksty i źródła, buduje argumentację z odwołaniem do materiału, rozpoznaje manipulację, poprawia kompozycję, styl i poprawność własnej wypowiedzi.
VIII	Wiedza i umiejętności: Syntetyzuje informacje z kilku źródeł, interpretuje złożone teksty, buduje logiczną i rozbudowaną wypowiedź ustną i pisemną, redaguje ją oraz krytycznie ocenia przekazy medialne. Zastosowanie i samodzielność: Porównuje teksty i źródła, buduje argumentację z odwołaniem do materiału, rozpoznaje manipulację, poprawia kompozycję, styl i poprawność własnej wypowiedzi.

Język obcy nowożytny - pierwszy

Klasa	Wymagania edukacyjne
IV	Wiedza i umiejętności: Posługuje się elementarnym językiem w znanych sytuacjach; rozumie proste polecenia i krótkie teksty, tworzy bardzo krótkie komunikaty i dialogi. Zastosowanie i samodzielność: Dbą o zrozumiałą wymowę, korzysta z gestu, obrazu i notatki, pyta o znaczenie, współpracuje w dialogu i poznaje realia kulturowe.
V	Wiedza i umiejętności: Rozumie główną myśl i wybrane szczegóły prostych tekstów; opisuje osoby, zdarzenia i plany; pisze krótkie wiadomości i reaguje w rutynowych sytuacjach. Zastosowanie i samodzielność: Dbą o zrozumiałą wymowę, korzysta z gestu, obrazu i notatki, pyta o znaczenie, współpracuje w dialogu i poznaje realia kulturowe.
VI	Wiedza i umiejętności: Coraz samodzielniej stosuje podstawowe struktury, podtrzymuje prostą rozmowę, przetwarza nieskomplikowaną informację i korzysta ze strategii uczenia się. Zastosowanie i samodzielność: Dobiera strategie słuchania, czytania i zapamiętywania, przekazuje prostą informację innymi słowami, poprawia błędy i dokonuje samooceny.

Klasa	Wymagania edukacyjne
VII	Wiedza i umiejętności: Rozumie i tworzy proste, spójne teksty; uzasadnia preferencje, komunikuje się w typowych i częściowo nowych sytuacjach oraz wykazuje otwartość kulturową. Zastosowanie i samodzielność: Dobiera strategie słuchania, czytania i zapamiętywania, przekazuje prostą informację innymi słowami, poprawia błędy i dokonuje samooceny.
VIII	Wiedza i umiejętności: Osiąga co najmniej poziom A2: rozumie proste wypowiedzi i teksty, tworzy spójne komunikaty, właściwie reaguje i pośredniczy językowo oraz świadomie korzysta ze źródeł i samooceny. Zastosowanie i samodzielność: Dobiera strategie słuchania, czytania i zapamiętywania, przekazuje prostą informację innymi słowami, poprawia błędy i dokonuje samooceny.

Drugi język obcy nowożytny

Klasa	Wymagania edukacyjne
VII	Wiedza i umiejętności: Drugi język: posługuje się elementarnym słownictwem, rozumie i tworzy bardzo krótkie teksty oraz reaguje w najprostszych sytuacjach. łacina: opanowuje wymowę, podstawowe formy i słownictwo, tłumaczy proste zdania i poznaje kulturę antyczną. Zastosowanie i samodzielność: W drugim języku ćwiczy wymowę i rozumienie ze słuchu; w łacinie korzysta ze słownika, rozpoznaje rdzenie wyrazów i porównuje je z językiem polskim.
VIII	Wiedza i umiejętności: Drugi język: osiąga co najmniej poziom A1 i komunikuje się w prostych sytuacjach. łacina: tłumaczy krótkie teksty adaptowane, stosuje podstawową gramatykę oraz rozpoznaje dziedzictwo grecko-rzymskie i etymologie. Zastosowanie i samodzielność: W drugim języku samodzielnie tworzy prosty komunikat; w łacinie analizuje formy, uzasadnia tłumaczenie i wskazuje obecność łaciny w nauce oraz kulturze.

Muzyka

Klasa	Wymagania edukacyjne
IV	Wiedza i umiejętności: Śpiewa i gra proste utwory, odtwarza rytmy, rozpoznaje podstawowe elementy muzyki oraz kulturalnie uczestniczy w wykonaniu i odbiorze. Zastosowanie i samodzielność: Utrzymuje puls i właściwą postawę, stosuje prosty zapis, dostosowuje wykonanie do zespołu, ocenia własny wkład i respektuje zasady występu.
V	Wiedza i umiejętności: Wykonuje muzykę zespołowo, czyta prosty zapis, rozpoznaje instrumenty, gatunki i funkcje muzyki oraz tworzy krótkie pomysły muzyczne. Zastosowanie i samodzielność: Utrzymuje puls i właściwą postawę, stosuje prosty zapis, dostosowuje wykonanie do zespołu, ocenia własny wkład i respektuje zasady występu.
VI	Wiedza i umiejętności: Interpretuje utwory, rozpoznaje wybrane formy i style, tworzy lub przetwarza materiał dźwiękowy i świadomie korzysta z technologii. Zastosowanie i samodzielność: Planuje interpretację lub projekt, korzysta z narzędzi cyfrowych zgodnie z prawem, prezentuje efekt i uzasadnia wybory wykonawcze.
VII	Wiedza i umiejętności: Samodzielnie współtworzy wykonanie lub projekt muzyczny, analizuje muzykę w kontekście kultury, uzasadnia opinię i rozwija własne zainteresowania. Zastosowanie i samodzielność: Planuje interpretację lub projekt, korzysta z narzędzi cyfrowych zgodnie z prawem, prezentuje efekt i uzasadnia wybory wykonawcze.

Plastyka

Klasa	Wymagania edukacyjne
IV	Wiedza i umiejętności: Stosuje podstawowe elementy języka plastycznego i różne techniki, tworzy pracę zgodnie z pomysłem oraz rozpoznaje sztukę w otoczeniu. Zastosowanie i samodzielność: Planuje pracę, bezpiecznie posługuje się materiałami, opisuje zastosowane rozwiązania, prezentuje efekt i korzysta z informacji zwrotnej.
V	Wiedza i umiejętności: Świadomie wykorzystuje kompozycję, barwę, fakturę i przestrzeń; analizuje proste dzieła i podejmuje działania indywidualne oraz grupowe. Zastosowanie i samodzielność: Planuje pracę, bezpiecznie posługuje się materiałami, opisuje zastosowane rozwiązania, prezentuje efekt i korzysta z informacji zwrotnej.

Klasa	Wymagania edukacyjne
VI	Wiedza i umiejętności: łączy tradycyjne i cyfrowe środki, rozpoznaje wybrane dziedziny i epoki sztuki, projektuje oraz prezentuje własną realizację. Zastosowanie i samodzielność: Dokumentuje proces, korzysta ze źródeł z poszanowaniem prawa autorskiego, interpretuje dzieło i współorganizuje prezentację lub wystawę.
VII	Wiedza i umiejętności: Interpretuje dzieła z uwzględnieniem kontekstu, realizuje samodzielny lub zespołowy projekt, dokumentuje proces i uczestniczy w kulturze. Zastosowanie i samodzielność: Dokumentuje proces, korzysta ze źródeł z poszanowaniem prawa autorskiego, interpretuje dzieło i współorganizuje prezentację lub wystawę.

Historia

Klasa	Wymagania edukacyjne
IV	Wiedza i umiejętności: Posługuje się chronologią i mapą, odróżnia źródło od opracowania; poznaje historię rodzinną, lokalną i państwową oraz początki cywilizacji, Grecję, Rzym i narodziny chrześcijaństwa. Zastosowanie i samodzielność: Porządkuje wydarzenia, pracuje z osią czasu, mapą i źródłem, ocenia podstawową wiarygodność przekazu oraz wyjaśnia przyczyny i skutki.
V	Wiedza i umiejętności: Umieszcza w czasie i przestrzeni cywilizacje starożytne, Bizancjum i świat islamu; charakteryzuje społeczeństwo i kulturę średniowiecza oraz początki i rozwój państwa polskiego do XV w.; pracuje z mapą i źródłem. Zastosowanie i samodzielność: Porządkuje wydarzenia, pracuje z osią czasu, mapą i źródłem, ocenia podstawową wiarygodność przekazu oraz wyjaśnia przyczyny i skutki.
VI	Wiedza i umiejętności: Wyjaśnia odkrycia geograficzne, renesans, reformację i powstanie Rzeczypospolitej Obojga Narodów; analizuje wojny XVII w., przemiany XVIII w., reformy i upadek Rzeczypospolitej oraz epokę napoleońską. Zastosowanie i samodzielność: Porządkuje wydarzenia, pracuje z osią czasu, mapą i źródłem, ocenia podstawową wiarygodność przekazu oraz wyjaśnia przyczyny i skutki.
VII	Wiedza i umiejętności: Analizuje Europę i ziemie polskie od kongresu wiedeńskiego, powstania i przemiany XIX w., I wojnę światową, odzyskanie niepodległości, II Rzeczpospolitą i drogę do II wojny światowej; porównuje źródła i skutki procesów. Zastosowanie i samodzielność: Porównuje relacje i interpretacje, odróżnia fakt od opinii, formułuje ocenę opartą na dowodach i dostrzega wpływ przeszłości na współczesność.
VIII	Wiedza i umiejętności: Wyjaśnia przebieg i skutki II wojny światowej, okupację i Zagładę; analizuje zimną wojnę, PRL, opozycję i Solidarność, przemiany 1989 r., III Rzeczpospolitą oraz miejsce Polski w NATO i Unii Europejskiej. Zastosowanie i samodzielność: Porównuje relacje i interpretacje, odróżnia fakt od opinii, formułuje ocenę opartą na dowodach i dostrzega wpływ przeszłości na współczesność.

Przyroda - nowy przedmiot interdyscyplinarny

Klasa	Wymagania edukacyjne
IV	Wiedza i umiejętności: • posługuje się podstawową wiedzą przyrodniczą oraz wyszukuje i prezentuje informacje; • rozpoznaje składniki przyrody i dostrzega zależności między organizmami, środowiskiem i działalnością człowieka; • opisuje wybrane organizmy, ich cechy i przystosowania do środowiska życia; • wyjaśnia podstawowe zjawiska dotyczące Ziemi, pogody, wody i powietrza; • rozpoznaje elementy krajobrazu oraz korzysta z planu i mapy; • zna zasady dbania o zdrowie, bezpieczeństwo i ochronę środowiska; • rozwija ciekawość poznawczą, samodzielność, współpracę i poczucie sprawczości. Zastosowanie i samodzielność: • prowadzi obserwacje, pomiary i proste doświadczenia oraz uczestniczy w zajęciach terenowych; • bezpiecznie korzysta z przyrządów, narzędzi i technologii cyfrowych; • zapisuje i analizuje wyniki obserwacji oraz formułuje proste wnioski; • korzysta z map, tabel, schematów i różnych źródeł informacji; • wykorzystuje wiedzę przyrodniczą w życiu codziennym oraz podejmuje działania na rzecz zdrowia i środowiska; • samodzielnie wykonuje zadania, współpracuje i prezentuje efekty swojej pracy.

W roku 2026/2027 nowy przedmiot przyroda jest realizowany tylko w klasie IV; w kolejnych latach obejmie także klasy V-VI.

Geografia - układ przejściowy 2026/2027

Klasa	Wymagania edukacyjne
V	Wiedza i umiejętności: Korzysta z mapy, skali i znaków; rozpoznaje krajobrazy Polski i wybrane krajobrazy świata oraz opisuje związki między środowiskiem i działalnością człowieka. Zastosowanie i samodzielność: Korzysta z atlasu, map cyfrowych i danych, określa położenie, opisuje proste zależności oraz prowadzi obserwację najbliższego otoczenia.
VI	Wiedza i umiejętności: Stosuje współrzędne i wyjaśnia ruchy Ziemi; charakteryzuje Europę i sąsiadów Polski, zróżnicowanie ludności i gospodarki oraz relacje człowiek-środowisko. Zastosowanie i samodzielność: Korzysta z atlasu, map cyfrowych i danych, określa położenie, opisuje proste zależności oraz prowadzi obserwację najbliższego otoczenia.
VII	Wiedza i umiejętności: Analizuje środowisko, ludność i gospodarkę Polski, zróżnicowanie regionalne oraz wykorzystuje dane, mapy i wykresy do wyjaśniania zależności. Zastosowanie i samodzielność: Interpretuje mapy, wykresy i dane statystyczne, porównuje regiony, ocenia źródła informacji i uzasadnia działania służące zrównoważonemu rozwojowi.
VIII	Wiedza i umiejętności: Charakteryzuje regiony świata i problemy globalne, porównuje warunki przyrodnicze i społeczno-gospodarcze oraz ocenia działania na rzecz zrównoważonego rozwoju. Zastosowanie i samodzielność: Interpretuje mapy, wykresy i dane statystyczne, porównuje regiony, ocenia źródła informacji i uzasadnia działania służące zrównoważonemu rozwojowi.

Wymagania dotyczą klas V-VIII w roku 2026/2027. Docelowo, po pełnym wdrożeniu reformy, geografia będzie realizowana w klasach VII-VIII.

Biologia - układ przejściowy 2026/2027

Klasa	Wymagania edukacyjne
V	Wiedza i umiejętności: Stosuje podstawy metody naukowej; rozpoznaje cechy życia, budowę komórki i różnorodność bakterii, protistów, grzybów i roślin. Zastosowanie i samodzielność: Prowadzi obserwację z użyciem lupy lub mikroskopu, dokumentuje cechy organizmów, klasyfikuje je według kryteriów i przestrzega zasad pracy.
VI	Wiedza i umiejętności: Charakteryzuje budowę, czynności życiowe i przystosowania zwierząt, porównuje główne grupy bezkręgowców i kręgowców oraz prowadzi obserwacje. Zastosowanie i samodzielność: Prowadzi obserwację z użyciem lupy lub mikroskopu, dokumentuje cechy organizmów, klasyfikuje je według kryteriów i przestrzega zasad pracy.
VII	Wiedza i umiejętności: Wyjaśnia budowę i funkcjonowanie organizmu człowieka, zasady homeostazy, profilaktyki i zdrowego stylu życia oraz interpretuje proste dane biologiczne. Zastosowanie i samodzielność: Interpretuje schematy i dane, wyjaśnia zależności przyczynowo-skutkowe, planuje prostą próbę badawczą i uzasadnia decyzje zdrowotne dowodami.
VIII	Wiedza i umiejętności: Wyjaśnia podstawy genetyki, zmienności i ewolucji, zależności ekologiczne i ochronę różnorodności biologicznej; planuje proste badanie i argumentuje na podstawie dowodów. Zastosowanie i samodzielność: Interpretuje schematy i dane, wyjaśnia zależności przyczynowo-skutkowe, planuje prostą próbę badawczą i uzasadnia decyzje zdrowotne dowodami.

Wymagania dotyczą klas V-VIII w roku 2026/2027. Docelowo, po pełnym wdrożeniu reformy, biologia będzie realizowana w klasach VII-VIII.

Chemia

Klasa	Wymagania edukacyjne
VII	Wiedza i umiejętności: Bezpiecznie pracuje w laboratorium, rozróżnia substancje i mieszaniny, opisuje budowę materii i proste reakcje, wykonuje obserwacje oraz rozwiązuje podstawowe zadania ilościowe. Zastosowanie i samodzielność: Stosuje regulamin pracowni, odróżnia obserwację od wniosku, posługuje się symbolami, wzorami i równaniami, wykonuje obliczenia oraz ocenia skutki dla zdrowia i środowiska.
VIII	Wiedza i umiejętności: Stosuje wiedzę o roztworach, kwasach, zasadach i solach oraz związkach węgla; zapisuje i interpretuje reakcje, prowadzi doświadczenia i odnosi chemię do zdrowia, środowiska i życia codziennego. Zastosowanie i samodzielność: Stosuje regulamin pracowni, odróżnia obserwację od wniosku, posługuje się symbolami, wzorami i równaniami, wykonuje obliczenia oraz ocenia skutki dla zdrowia i środowiska.

Fizyka

Klasa	Wymagania edukacyjne
VII	Wiedza i umiejętności: Wykonuje pomiary i ocenia ich niepewność; opisuje ruch, siły, ciśnienie, pracę, moc, energię i zjawiska cieplne; planuje proste doświadczenia i rozwiązuje zadania. Zastosowanie i samodzielność: Stosuje jednostki i przyrządy pomiarowe, zapisuje dane w tabeli lub na wykresie, buduje model, sprawdza wynik i bezpiecznie wykonuje doświadczenie.
VIII	Wiedza i umiejętności: Wyjaśnia zjawiska elektryczne i magnetyczne, drgania, fale, dźwięk i światło; buduje proste obwody, analizuje wykresy i dane oraz stosuje modele fizyczne do problemów praktycznych. Zastosowanie i samodzielność: Stosuje jednostki i przyrządy pomiarowe, zapisuje dane w tabeli lub na wykresie, buduje model, sprawdza wynik i bezpiecznie wykonuje doświadczenie.

Matematyka

Klasa	Wymagania edukacyjne
IV	Wiedza i umiejętności: Sprawnie wykonuje obliczenia na liczbach naturalnych i prostych ułamkach, stosuje jednostki, rozpoznaje i mierzy figury, odczytuje dane oraz opisuje sposób rozwiązania. Zastosowanie i samodzielność: Czytelnie zapisuje obliczenia, dobiera strategię, szacuje i sprawdza wynik, wyjaśnia tok rozumowania oraz stosuje matematykę w sytuacjach codziennych.
V	Wiedza i umiejętności: Stosuje ułamki zwykłe i dziesiętne, podzielność i procent w prostych sytuacjach; oblicza obwody i pola, interpretuje dane i rozwiązuje zadania tekstowe. Zastosowanie i samodzielność: Czytelnie zapisuje obliczenia, dobiera strategię, szacuje i sprawdza wynik, wyjaśnia tok rozumowania oraz stosuje matematykę w sytuacjach codziennych.
VI	Wiedza i umiejętności: Posługuje się liczbami całkowitymi, procentami, wyrażeniami i równaniami; analizuje figury i bryły, dane oraz buduje strategię rozwiązania. Zastosowanie i samodzielność: Czytelnie zapisuje obliczenia, dobiera strategię, szacuje i sprawdza wynik, wyjaśnia tok rozumowania oraz stosuje matematykę w sytuacjach codziennych.
VII	Wiedza i umiejętności: Wykonuje obliczenia na liczbach wymiernych, potęgach i pierwiastkach, stosuje proporcjonalność i równania, uzasadnia własności figur i interpretuje statystykę. Zastosowanie i samodzielność: Prowadzi wieloetapowe rozumowanie, uzasadnia wnioski, analizuje sposób prezentacji danych, wykorzystuje narzędzia cyfrowe i sprawdza przyjęte założenia.
VIII	Wiedza i umiejętności: Stosuje algebraiczne i geometryczne narzędzia do problemów wieloetapowych, analizuje zależności i wykresy, rozwiązuje zadania z geometrii i prawdopodobieństwa oraz prowadzi rozumowanie. Zastosowanie i samodzielność: Prowadzi wieloetapowe rozumowanie, uzasadnia wnioski, analizuje sposób prezentacji danych, wykorzystuje narzędzia cyfrowe i sprawdza przyjęte założenia.

Informatyka

Klasa	Wymagania edukacyjne
IV	Wiedza i umiejętności: Formułuje prosty algorytm, programuje w środowisku blokowym, tworzy tekst i grafikę, zarządza plikami oraz bezpiecznie korzysta z sieci. Zastosowanie i samodzielność: Testuje i poprawia rozwiązanie, porządkuje pliki, dokumentuje etapy pracy, współpracuje oraz respektuje prywatność, autorstwo i zasady bezpieczeństwa.
V	Wiedza i umiejętności: Stosuje sekwencje, warunki i proste pętle, tworzy dokumenty i prezentacje, wyszukuje informacje i współpracuje w środowisku cyfrowym. Zastosowanie i samodzielność: Testuje i poprawia rozwiązanie, porządkuje pliki, dokumentuje etapy pracy, współpracuje oraz respektuje prywatność, autorstwo i zasady bezpieczeństwa.
VI	Wiedza i umiejętności: Projektuje algorytm z pętlami i zmiennymi, przetwarza dane w tabeli, tworzy multimedia oraz rozpoznaje zagrożenia, prawa autorskie i zasady ochrony danych. Zastosowanie i samodzielność: Testuje i poprawia rozwiązanie, porządkuje pliki, dokumentuje etapy pracy, współpracuje oraz respektuje prywatność, autorstwo i zasady bezpieczeństwa.
VII	Wiedza i umiejętności: Rozwiązuje problemy za pomocą programowania, analizuje dane w arkuszu i wizualizuje je, tworzy treści cyfrowe oraz krytycznie ocenia źródła. Zastosowanie i samodzielność: Dokumentuje algorytm i wyniki, ocenia wiarygodność danych oraz narzędzi, w tym rozwiązań opartych na AI, dzieli zadania w zespole i reaguje na cyberzagrożenia.

Klasa	Wymagania edukacyjne
VIII	Wiedza i umiejętności: Projektuje i testuje rozwiązanie informatyczne, programuje, modeluje lub analizuje dane, realizuje projekt zespołowy oraz stosuje zasady cyberbezpieczeństwa i etyki cyfrowej. Zastosowanie i samodzielność: Dokumentuje algorytm i wyniki, ocenia wiarygodność danych oraz narzędzi, w tym rozwiązań opartych na AI, dzieli zadania w zespole i reaguje na cyberzagrożenia.

Zajęcia praktyczno-techniczne / technika

Klasa	Wymagania edukacyjne
IV	Wiedza i umiejętności: Rozpoznaje potrzebę i tworzy koncepcję, szkic lub prosty rysunek; planuje i bezpiecznie wykonuje wytwór, ocenia rozwiązanie, dba o materiały i środowisko oraz stosuje zasady ruchu drogowego. Zastosowanie i samodzielność: Stosuje zasady BHP, posługuje się dokumentacją i pomiarem, organizuje stanowisko, współpracuje, ocenia jakość, koszt i wpływ rozwiązania na środowisko.
V	Wiedza i umiejętności: Dobiera materiały, narzędzia i sposoby łączenia, czyta prostą dokumentację, wykonuje konstrukcję i zadania z wychowania komunikacyjnego oraz ocenia bezpieczeństwo i trwałość. Zastosowanie i samodzielność: Stosuje zasady BHP, posługuje się dokumentacją i pomiarem, organizuje stanowisko, współpracuje, ocenia jakość, koszt i wpływ rozwiązania na środowisko.
VI	Wiedza i umiejętności: Planuje i realizuje indywidualny lub grupowy projekt, obsługuje i konserwuje proste urządzenia, rozpoznaje układy mechaniczne i elektryczne oraz ocenia wpływ techniki na środowisko. Zastosowanie i samodzielność: Stosuje zasady BHP, posługuje się dokumentacją i pomiarem, organizuje stanowisko, współpracuje, ocenia jakość, koszt i wpływ rozwiązania na środowisko.

W klasie IV obowiązuje nazwa „zajęcia praktyczno-techniczne”; w klasach V-VI w roku 2026/2027 pozostaje przedmiot „technika”.

Wychowanie fizyczne

Klasa	Wymagania edukacyjne
IV	Wiedza i umiejętności: Wykonuje podstawowe ćwiczenia, uczestniczy w grach, lekkoatletyce i tańcu, stosuje zasady bezpieczeństwa i fair play oraz rozpoznaje wpływ ruchu na samopoczucie. Zastosowanie i samodzielność: Wykonuje rozgrzewkę, kontroluje technikę i bezpieczeństwo, respektuje przepisy, współpracuje oraz ocenia własny wysiłek i indywidualny postęp.
V	Wiedza i umiejętności: Łączy umiejętności ruchowe, rozwija sprawność, współpracuje w zespole, wykonuje proste pomiary i analizuje własny postęp. Zastosowanie i samodzielność: Wykonuje rozgrzewkę, kontroluje technikę i bezpieczeństwo, respektuje przepisy, współpracuje oraz ocenia własny wysiłek i indywidualny postęp.
VI	Wiedza i umiejętności: Doskonali technikę i taktykę w wybranych aktywnościach, planuje regularny ruch, stosuje relaksację i zasady bezpiecznej organizacji zajęć. Zastosowanie i samodzielność: Wykonuje rozgrzewkę, kontroluje technikę i bezpieczeństwo, respektuje przepisy, współpracuje oraz ocenia własny wysiłek i indywidualny postęp.
VII	Wiedza i umiejętności: Dobiera ćwiczenia do celu, monitoruje aktywność i sprawność, rozumie podstawy treningu, radzi sobie z emocjami i odpowiedzialnie współdziała. Zastosowanie i samodzielność: Planuje obciążenie i regenerację, monitoruje aktywność, dostosowuje ćwiczenia do możliwości, pełni różne role w zespole i odpowiedzialnie reaguje na uraz.
VIII	Wiedza i umiejętności: Samodzielnie planuje i ocenia aktywność, organizuje lub współorganizuje wydarzenie ruchowe, stosuje zasady bezpieczeństwa i rozwija nawyk aktywnego stylu życia. Zastosowanie i samodzielność: Planuje obciążenie i regenerację, monitoruje aktywność, dostosowuje ćwiczenia do możliwości, pełni różne role w zespole i odpowiedzialnie reaguje na uraz.

Edukacja zdrowotna - obowiązkowa

Klasa	Wymagania edukacyjne
IV	Wiedza i umiejętności: Rozumie zdrowie jako wartość; stosuje zasady higieny, podstawowej profilaktyki, aktywności, odżywiania, dobrostanu psychicznego, relacji, dojrzewania, zdrowia środowiskowego i bezpiecznego Internetu. Zastosowanie i samodzielność: Korzysta z wiarygodnych źródeł, rozpoznaje czynniki ryzyka i ochronne, formułuje prosty cel zdrowotny, monitoruje postęp i wie, kiedy zwrócić się o pomoc.

Klasa	Wymagania edukacyjne
V	Wiedza i umiejętności: Rozpoznaje czynniki ryzyka i ochronne, monitoruje podstawowe sygnały zdrowia, planuje ruch i posiłki, nazywa emocje oraz buduje wspierające relacje. Zastosowanie i samodzielność: Korzysta z wiarygodnych źródeł, rozpoznaje czynniki ryzyka i ochronne, formułuje prosty cel zdrowotny, monitoruje postęp i wie, kiedy zwrócić się o pomoc.
VI	Wiedza i umiejętności: Podejmuje odpowiedzialne decyzje zdrowotne, korzysta z wiarygodnych źródeł, zna podstawy profilaktyki, radzenia sobie ze stresem, dojrzewania i zapobiegania uzależnieniom. Zastosowanie i samodzielność: Korzysta z wiarygodnych źródeł, rozpoznaje czynniki ryzyka i ochronne, formułuje prosty cel zdrowotny, monitoruje postęp i wie, kiedy zwrócić się o pomoc.
VII	Wiedza i umiejętności: Analizuje ryzyko chorób cywilizacyjnych i zakaźnych, planuje aktywność i odżywianie, rozpoznaje kryzys psychiczny, presję społeczną i zachowania ryzykowne oraz zna źródła pomocy. Zastosowanie i samodzielność: Analizuje dane, reklamy i przekazy medialne, tworzy plan dbania o zdrowie, rozpoznaje granice własnych kompetencji i wskazuje profesjonalne źródła wsparcia.
VIII	Wiedza i umiejętności: Tworzy realistyczny plan dbania o zdrowie, ocenia informacje i decyzje zdrowotne, zna system pomocy i profilaktyki, wspiera innych w granicach swoich kompetencji oraz działa odpowiedzialnie w środowisku cyfrowym. Zastosowanie i samodzielność: Analizuje dane, reklamy i przekazy medialne, tworzy plan dbania o zdrowie, rozpoznaje granice własnych kompetencji i wskazuje profesjonalne źródła wsparcia.

Przedmiot jest obowiązkowy. Nie obejmuje treści odrębnego, nieobowiązkowego przedmiotu „edukacja zdrowotna - zdrowie seksualne”.

Wiedza o społeczeństwie - klasa VIII w okresie przejściowym

Klasa	Wymagania edukacyjne
VIII	Wiedza i umiejętności: Wyjaśnia zasady demokracji, Konstytucji, praw człowieka i działania władz oraz samorządu; rozumie życie społeczne i ekonomiczne, rolę mediów, Polski w Unii Europejskiej i świecie; formułuje opinię i podejmuje działanie obywatelskie. Zastosowanie i samodzielność: Korzysta z Konstytucji, danych i mediów, rozpoznaje kompetencje instytucji, odróżnia informację od opinii, debatuje z poszanowaniem zasad i realizuje proste działanie obywatelskie.

Wiedza o społeczeństwie pozostaje w klasie VIII w roku 2026/2027. W modelu docelowym zastąpi ją edukacja obywatelska w klasach VI-VII.

Edukacja dla bezpieczeństwa - klasa VIII w roku 2026/2027

Klasa	Wymagania edukacyjne
VIII	Wiedza i umiejętności: Rozpoznaje zagrożenia i sygnały alarmowe, zna zasady ewakuacji i ochrony ludności, wzywa pomoc, udziela pierwszej pomocy, stosuje zasady bezpieczeństwa i przygotowania do sytuacji kryzysowej. Zastosowanie i samodzielność: Praktycznie ćwiczy wezwanie pomocy, ocenę bezpieczeństwa, ewakuację, resuscytację i użycie AED, współpracuje według procedury oraz weryfikuje komunikaty o zagrożeniu.

Dotyczy klasy VIII wyłącznie w roku 2026/2027. Od roku szkolnego 2027/2028 w klasie VIII realizuje się kształcenie obronne.

4. Przedmioty nowej podstawy wdrażane w kolejnych latach

Edukacja obywatelska - docelowo klasy VI-VII

Klasa	Wymagania edukacyjne
VI	Wiedza i umiejętności: Rozumie zasady funkcjonowania rodziny, szkoły, społeczności lokalnej i samorządu; zna prawa i obowiązki, analizuje prosty przekaz publiczny oraz współtworzy działanie społeczne. Zastosowanie i samodzielność: Korzysta z informacji o szkole i gminie, odróżnia fakt od opinii, współpracuje przy diagnozie problemu i dokumentuje wykonane działanie.
VII	Wiedza i umiejętności: Wyjaśnia zasady państwa demokratycznego, Konstytucji, instytucji, gospodarki publicznej, Unii Europejskiej i relacji międzynarodowych; debatuje, weryfikuje media i realizuje projekt obywatelski. Zastosowanie i samodzielność: Weryfikuje przekaz medialny, posługuje się argumentami i danymi, planuje projekt, współpracuje z instytucją lub społecznością i ocenia rezultaty.

Wymagania należy zastosować od roku szkolnego wskazanego w harmonogramie wdrażania podstawy i ramowego planu nauczania.

Klasa	Wymagania edukacyjne
VIII	Wiedza i umiejętności: Rozumie podstawy bezpieczeństwa państwa i ludzi; rozpoznaje zagrożenia, dezinformację, alarmy i zasady ewakuacji; udziela pierwszej pomocy; orientuje się w terenie i stosuje podstawowe zasady przetrwania oraz odpowiedzialnego działania. Zastosowanie i samodzielność: Praktycznie ćwiczy alarmowanie, ewakuację, pierwszą pomoc, orientację w terenie i przygotowanie do sytuacji kryzysowej; weryfikuje informacje i współpracuje zgodnie z procedurą.

Wymagania należy zastosować od roku szkolnego wskazanego w harmonogramie wdrażania podstawy i ramowego planu nauczania.

5. Edukacja zdrowotna - zdrowie seksualne

Zajęcia są nieobowiązkowe i prowadzone od klasy IV zgodnie z odrębnymi przepisami. Realizuje się je w atmosferze bezpieczeństwa i szacunku, bez wymuszania ujawniania osobistych doświadczeń. Zajęcia nie podlegają ocenie i nie mają wpływu na promocję ani ukończenie szkoły; nauczyciel może udzielać informacji zwrotnej dotyczącej wiedzy, analizy sytuacji, ochrony granic i korzystania z pomocy.

Klasa	Wymagania edukacyjne
IV	Wiedza i umiejętności: Wyjaśnia pojęcie zdrowia seksualnego i jego znaczenie dla rozwoju; rozpoznaje przekroczenie granic intymnych, wie, jak reagować i gdzie szukać pomocy. Zastosowanie i samodzielność: Posługuje się poprawnym i neutralnym językiem, chroni prywatność własną i innych, stawia granice oraz wskazuje zaufane osoby i instytucje pomocowe.
V	Wiedza i umiejętności: Rozpoznaje najczęstsze stereotypy płciowe w otoczeniu i wyjaśnia ich możliwy wpływ na funkcjonowanie człowieka. Zastosowanie i samodzielność: Odróżnia stereotyp od faktu, analizuje jego skutki, szanuje różnorodność i korzysta z wiarygodnych, dostosowanych do wieku źródeł.
VI	Wiedza i umiejętności: Wyjaśnia proces zapłodnienia oraz podstawowe fakty dotyczące ciąży, porodu i opieki nad niemowlęciem; omawia wartość rodziny i rodzicielstwa. Zastosowanie i samodzielność: Łączy wiedzę biologiczną z odpowiedzialnością i opieką, zadaje pytania bez ujawniania prywatnych doświadczeń i rozpoznaje nierzetelne przekazy.
VII	Wiedza i umiejętności: Rozumie seksualność w okresie dorastania, rolę szacunku, odpowiedzialności, miłości i komunikacji; rozpoznaje przemoc seksualną i cyberprzemoc oraz zna sposoby reagowania i pomocy. Zastosowanie i samodzielność: Ćwiczy asertywną komunikację, rozumie znaczenie zgody i granic, chroni wizerunek w sieci oraz zna procedury reagowania na przemoc.
VIII	Wiedza i umiejętności: Zna kryteria świadomej zgody i zasady asertywności; rozpoznaje seksualizację i presję medialną, rozumie konsekwencje przedwczesnej inicjacji oraz pojęcia orientacji psychoseksualnej i tożsamości płciowej. Zastosowanie i samodzielność: Krytycznie ocenia przekazy medialne i presję rówieśniczą, uzasadnia decyzje zdrowiem, godnością i odpowiedzialnością oraz wskazuje profesjonalną pomoc.

6. Religia

Zakres wymagań z religii

Religia nie ma podstawy programowej wydawanej przez Ministra Edukacji. Wymagania dla klas I-VIII ustala nauczyciel zgodnie z programem zatwierdzonym przez właściwą władzę kościoła lub innego związku wyznaniowego. Nauczyciel przekazuje je uczniom i rodzicom do końca września oraz stosuje skalę ocen, zasady jawności, poprawy i dostosowania określone w Statucie Szkoły.

7. Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym

W każdej klasie I-VIII stosuje się odrębną, zintegrowaną podstawę programową. Nie przypisuje się sztywnych wymagań do wieku metrykalnego; zespół określa cele roczne w IPET na podstawie aktualnego funkcjonowania, potrzeb, samodzielności i możliwego do osiągnięcia postępu.

Trzy poziomy wsparcia

Poziom	Charakter funkcjonowania	Kryterium osiągnięcia
I	Duża niezależność; uczeń wykonuje wiele czynności samodzielnie i rozumie proste zasady.	Samodzielne lub prawie samodzielne zastosowanie umiejętności w życiu codziennym i społeczności.
II	Częściowa samodzielność; potrzebuje podpowiedzi, pomocy fizycznej w części czynności lub AAC.	Wykonanie z podpowiedzią, modelem, częściową pomocą i coraz mniejszym wsparciem.
III	Stąla, intensywna pomoc ze względu na znaczne ograniczenia komunikacyjne, poznawcze lub ruchowe.	Aktywny udział, reakcja, dokonanie wyboru lub wykonanie elementu czynności przy pełnym wsparciu.

Obszary wymagań dla klas I-VIII

Obszar	Wymagania funkcjonalne	Dokumentowanie postępu
Porozumiewanie się	Wyraża potrzeby, emocje, wybory i informacje w dostępny sposób; rozumie komunikaty i instrukcje; rozwija mowę, pismo, AAC lub PJM oraz używa komunikacji we wszystkich sytuacjach.	Obserwacja w naturalnej sytuacji, próbki pracy, nagranie, lista kroków, informacja rodziny i samoocena w dostępnej formie; zapis poziomu i rodzaju potrzebnej pomocy.
Edukacja środowiskowa	Orientuje się w domu, szkole, otoczeniu i przestrzeni publicznej; stosuje praktyczne umiejętności matematyczne, przyrodnicze, techniczne i cyfrowe; korzysta z usług, pieniędzy i transportu z odpowiednim wsparciem.	Obserwacja w naturalnej sytuacji, próbki pracy, nagranie, lista kroków, informacja rodziny i samoocena w dostępnej formie; zapis poziomu i rodzaju potrzebnej pomocy.
Edukacja społeczna	Buduje relacje, rozpoznaje role, zasady, prawa i obowiązki, współpracuje i dokonuje wyborów; uczestniczy w życiu klasy, rodziny i społeczności lokalnej.	Obserwacja w naturalnej sytuacji, próbki pracy, nagranie, lista kroków, informacja rodziny i samoocena w dostępnej formie; zapis poziomu i rodzaju potrzebnej pomocy.
Edukacja osobista i zdrowotna	Rozwija samoobsługę, higienę, odżywianie, bezpieczeństwo, rozpoznawanie emocji, ochronę granic, korzystanie z pomocy i możliwie samodzielne dbanie o zdrowie.	Obserwacja w naturalnej sytuacji, próbki pracy, nagranie, lista kroków, informacja rodziny i samoocena w dostępnej formie; zapis poziomu i rodzaju potrzebnej pomocy.
Edukacja artystyczna	Odbiera i tworzy muzykę, plastykę, teatr, taniec lub inne formy ekspresji; dokonuje wyborów, prezentuje pracę i czerpie satysfakcję z uczestnictwa w kulturze.	Obserwacja w naturalnej sytuacji, próbki pracy, nagranie, lista kroków, informacja rodziny i samoocena w dostępnej formie; zapis poziomu i rodzaju potrzebnej pomocy.
Wychowanie fizyczne	Rozwija mobilność, koordynację, sprawność i nawyki ruchowe na miarę możliwości; korzysta z adaptacji, sprzętu i wsparcia oraz dba o komfort i bezpieczeństwo.	Obserwacja w naturalnej sytuacji, próbki pracy, nagranie, lista kroków, informacja rodziny i samoocena w dostępnej formie; zapis poziomu i rodzaju potrzebnej pomocy.
Etyka	Rozpoznaje dobro, krzywdę, szacunek, odpowiedzialność i zasady współżycia; komunikuje wybory, przyjmuje perspektywę innych i uczestniczy w prostym dialogu o wartościach.	Obserwacja w naturalnej sytuacji, próbki pracy, nagranie, lista kroków, informacja rodziny i samoocena w dostępnej formie; zapis poziomu i rodzaju potrzebnej pomocy.

Ocena opisuje, co uczeń wykonuje samodzielnie, z jaką pomocą, w jakich warunkach, jak stabilna jest umiejętność i czy uczeń przenosi ją do nowych sytuacji. Najważniejsze są funkcjonalność, komunikacja, bezpieczeństwo, uczestnictwo, jakość życia i wzrost samodzielności.

Dokument jest szkolnym opracowaniem wymagań edukacyjnych. Nie zastępuje pełnego tekstu podstawy programowej, programu nauczania, Statutu Szkoły, IPET ani zaleceń zawartych w opinii lub orzeczeniu.

